

Modificació d'adverbis

Com és ben sabut —totes les gramàtiques ho diuen— els adverbis, a més de modificar el verb o l'adjectiu, poden modificar també un altre adverbi. De fet, però, els adverbis que tenen capacitat per a modificar-ne un altre són únicament, a part dels d'afirmació, de negació i de dubte, que solen ésser objecte d'un tractament especial, els adverbis de quantitat. I si trobem usats, amb aquesta funció específica que comentem, alguns adverbis en *-ment*, que són normalment classificats dins el grup dels adverbis de manera, com és ara *certament*, *evidentment*, *probablement*, *extraordinàriament*, *suficientment*, etc., és que es tracta d'adverbis que, en realitat, comporten una noció d'afirmació, dubte o quantitat. D'altra banda, el fet que en una frase un adverbi en precedeixi immediatament un altre no vol dir necessàriament que el modifiqui. Així, en l'oració *Es comporta molt correctament* l'adverbi *molt* modifica *incorrectament*, però, en canvi, en l'oració *Es comporta sovint incorrectament* l'adverbi *sovint* modifica el verb.

La capacitat d'un adverbi per a ésser modificat per un altre adverbi depèn especialment de la seva significació. Així, un adverbi de temps com *aviat*, que té un valor de caràcter relatiu, pot ésser modificat per qualsevol adverbi de qualitat: *molt aviat*, *poc aviat*, *massa aviat*, *força aviat*, etc. En canvi, uns altres adverbis de temps com *sempre* o *mai*, que tenen un valor de caràcter absolut, només admeten la modificació d'un adverbi com *gairebé*: *gai-*

rebé sempre i gairebé mai.

També és possible que un adverbi de quantitat en modifiqui un altre del mateix grup. Però aquestes possibilitats són, certament, limitades, sense que es pugui dir que obeeixen a cap regla de tipus lògic. I no és infreqüent de veure com alguns publicistes, amb el desig de matisar més les seves afirmacions, especialment d'intensificar-les, forcen aquesta capacitat de modificació adverbial amb l'ús de certes combinacions d'adverbis, com «molt massa», «bastant molt», etc., que no pertanyen a la llengua real. De fet, els únics adverbis de quantitat pròpiament dits que admeten d'ésser modificats per altres termes del mateix grup són *poc*, *més* i *menys*, en un nombre de combinacions limitat. Cal afegir-hi que *gairebé* té una capacitat de modificació especial, car és l'únic que pot modificar d'altres quantitius com *gens*, *prou*, *tant*, *massa* i fins i tot, *potser*, *molt*, i que *massa* admet també la modificació d'expressions com *una mica*, *un xic*, etc. Notem, també, un cas de triple modificació adverbial: *una mica massa poc decidit*.

La llengua disposa encara d'altres mitjans amb què matisar o precisar la idea exacta que ens convé d'expressar, sense que calgui recórrer al procediment il·lícit de formar llurament combinacions de termes quantitius que un coneixement normal de l'idioma revela que són impossibles.